

AI V rôznych médiách je toľko článkov o škandáloch, že sme si už na to celkom zvykli. Dokonca sa tam škandálom robí veľká reklama. A škandálmi sa ničí spoločnosť. Príklad jedného významného podniku, ktorý bol na pokraji bankrotu. Ľudia nemali peniaze na každodenné potreby, lebo nedostávali výplatu. Verejné autority chceli predísť štrajku, síce spravodlivému, ale ktorý by narobil škody, a tak chceli hovoriť s vedením firmy. A jeho šéf, dokonca katolík, miesto aby sa venoval zamestnancom, bol na zimnej dovolenke na pláži na Blízkom východe a ľudia o tom vedeli. Toto je príklad veľkého pohoršenia.

KE Ježiš nás dnes varuje pred takýmto dvojtvárnym životom jasnou výzvou: „Pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a hodili ho do mora.“

DI Zdá sa nám takmer neprijateľné počuť z Ježišových úst, že by bolo lepšie hodiť niekoho do mora s mlynským kameňom na krku. Ježiš tu určite nevyzýva na nejaké zabíjanie a branie spravodlivosti do vlastných rúk. Typickým zveličením chce naznačiť hrôzu činu, ktorý by urazil alebo oklamal kohosi, kto v neho verí. Grécke slovo "scandalizein", ktoré sa v mnohých prekladoch prekladá ako "zviešť k zlému alebo k hriechu", v skutočnosti znamená priviesť k pádu. Ježiš tu dáva veľmi všeobecné varovanie, aby sme neprivedli k pádu nikoho. Ak to dotiahneme do konca, spôsobiť pád znamená priviesť niekoho k tomu, aby sa zriekol viery v Ježiša a jeho nasledovania. Ježiš varuje svojich dvanástich učeníkov pred touto možnosťou. Ak by sa toho niekto dopustil, nech mu "dajú mlynský kameň na krk a hodia ho do mora". Niektorí si kladú otázku: Naozaj Ježiš povedal také tvrdé slová? Mohol milosrdný Ježiš toto povedať? Musíme si priznať, že Ježiš, ktorý prišiel predstaviť Božiu lásku, Božie milosrdenstvo a Božiu dobrotu, nezaručil, že všetko a so všetkými automaticky dopadne dobre. Tí, ktorí nechcú brať vážne, že ich budúcnosť skutočne závisí od ich vlastných rozhodnutí, ukazujú, že si málo vážia hodnotu svojho života. To, čo robíme alebo nerobíme, má totiž dôsledky, a preto naše správanie môže byť zdrojom dobrej alebo zlej budúcnosti, kým sme nažive.

PAR Čo znamená pohoršenie? Pohoršenie znamená povedať jednu vec a urobiť druhé; znamená to dvojtvárnny život, dvojaký život. Dvojaký život vo všetkom: ja som veľký katolík, vždy chodím na omšu, patríam do toho a onoho spoločenstva; avšak môj život nie je

kresťanský, neplatím spravodlivú čiastku svojim zamestnancom, vykorisťujem ľudí, robím nečisté obchody. Dvojaký život. A koľko katolíkov je takých, a títo pohoršujú. Istý kňaz sa rozprával často s profesorom, ktorý prednášal na zahraničných univerzitách. Raz mu otvoril oči jednou poznámkou: „Dnes ľudia posudzujú všetko iba zo svojho pohľadu, terajšími hodnotami. Viete sa pozrieť napríklad na stredovek zo zorného uhla vtedajšej doby? Čo bolo vtedy najvyššou hodnotou? Predsa Boh, večný život! Preto samozrejme kládli dôraz na iné veci!“

MY Na jednom z mnohých stretnutí položili kňazi vtedajšiemu pápežovi Benediktovi XVI. otázku, ktorá sa týkala formácie svedomia, zvlášť u mladých, pretože zlo s dobrom sa zamieňajú za „cítiť sa dobre a cítiť sa zle“. Pápež odpovedal: „Táto prvá otázka trochu odráža problém kultúrnej situácie na Západe, pretože pojem svedomia sa v posledných dvoch storočiach hlboko zmenil. Dnes prevažuje predstava, že racionálne je iba to, čo je merateľné. Iné oblasti, teda náboženská a morálna, nemôžu vstupovať do bežnej rozumovej zložky, pretože nie sú preskúmateľné, alebo, ako sa hovorí, nie sú experimentálne overiteľné.“ Pápež videl, kam siahla vylúčenie morálky a náboženstva z rozumovej oblasti. Výsledkom je to, že najvyšším morálnym kritériom sa stáva subjektívne svedomie, ktoré nepozná iné kompetentné authority. Takto sa subjekt rozhoduje iba podľa pocitu a skúsenosti, čo ho izoluje od reality. Benedikt XVI. nachádza liek na prílišný subjektivismus v pojme kresťanského svedomia. Pápež povedal: „Ono znamená, že naše bytie je otvorené, môže počúvať hlas samého seba i hlas Boha. Teda hlas veľkých hodnôt je vpísaný do nás a veľkosť človeka je vlastne v tom, že nie je uzavretý do seba, nie je zredukovaný na veci materiálne a spočítateľné... V hĺbke nášho bytia môžeme počúvať nielen momentálne potreby, nie iba materiálne veci, ale aj hlas samého Stvoriteľa. Takto spoznávame, čo je dobré a čo zlé. Prirodzene, táto schopnosť počúvania musí byť vypestovaná a rozvíjaná.“

ADE Dvojaký život pohoršuje tak v cirkvi ako aj v spoločnosti. Život s Kristom a v Kristovi naopak motivuje k pravde a láske. Opustíme dvojtvárnosť tým, že si vyberieme Krista. Amen.